

УДК: 619:618:636.2

РОДОВІ ТА ПІСЛЯРОДОВІ УСКЛАДНЕННЯ У КОРІВ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ В УМОВАХ ПрАТ «АГРО-СОЮЗ» СИНЕЛЬНИКІВСЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Корейба Л.В., к.вет.н, доцент khlyud@mail.ru
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

Анотація. Установлено, що родові та післяродові ускладнення у корів в умовах молочно – товарної ферми ПрАТ «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області мають значне поширення і складають 22,9 % серед усього маточного поголів'я.

Ключові слова: корови, роди, післяродовий період, слабкі перейми і потуги, сухі роди, затримка посліду, субінволюція матки, ендометрит, вестибуло-вагініт, парез.

Актуальність проблеми. Патологія відтворення тварин є справжньою проблемою для багатьох господарств. І це цілком зрозуміло, оскільки відтворення організмів торкається усіх сторін їх життєдіяльності, а умови існування тварин в переважній більшості господарств не відповідають фізіологічним потребам забезпечення тієї чи іншої ланки репродуктивного циклу.

Вагітність і роди у корів супроводжуються великим фізичним, нейрогуморальним та імунологічним напруженням, що викликає фізичну втоми організму, зниження його резистентності, на ґрунті чого виникають різноманітні ускладнення [2-4]. Тому у частини тварин післяродовий період не завершується у фізіологічні терміни і вони не запліднюються при осіменінні. Такі тварини виявляються неплідними і завдають значних збитків господарствам [1, 5-7].

Причин неплідності багато, проте головними з них є неповноцінна годівля тварин ускладнення родів і післяродові захворювання.

Низька відтворна здатність тварин є серйозною перешкодою на шляху збільшення їх поголів'я та підвищення продуктивності. Досліди професора С.П.Хомина [6, 7] показали, що великою проблемою чіткого відтворення поголів'я є поновлення репродуктивної здатності тварин у післяродовий період. Неповноцінність змін, що відбуваються в статевих органах самок у післяродовий період є основною ланкою патогенезу симптоматичної неплідності корів. Тому важливою проблемою є вивчення фізіології і патології статевої системи самки.

Мета досліджень полягала у вивченні причин виникнення та розповсюдження родових та післяродових ускладнень серед корів Голштинської породи в умовах приватного підприємства «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області.

Матеріал і методи дослідження. Для реалізації поставлених перед нами завдань в умовах приватного підприємства «Агро-Союз» була проведена акушерська диспансеризація маточного поголів'я великої рогатої худоби.

Дослідження проводили на коровах чорно-рябої голштинської породи із 3 – 6 лактацією з урахуванням пори року (зимово – весняний період). В процесі досліджень було проведено ретельне вивчення клінічного прояву кожного випадку захворювання.

На першому етапі виконання поставлених перед нами завдань вивчали строки виведення плодів та відокремлення посліду, виникнення родових і післяродових ускладнень у корів, а також визначали ступінь їх розповсюдження. Проводилося акушерське дослідження статевих органів корів в період вагітності, родів і в післяродовий період. Під час родів акушерське дослідження проводили тільки при наявності передумов до надання допомоги. Передумовами для акушерського дослідження і надання допомоги були: подовження стадії виведення плода понад фізіологічно обумовленого у даного виду тварин часу (більше 2,5 год.); різке ослаблення або припинення переймів та потуг після бурхливих попередніх; відсутність переймів і потуг після відходження навколоплідних вод; прорізання голови і однієї кінцівки плода, або тільки кінцівки. Частоту захворювання корів в післяродовому періоді визначали шляхом проведення ранньої акушерської диспансеризації корів в родильному відділенні.

Перший етап ранньої диспансеризації проводили на 5–7-й день після отелення з метою контролю за перебігом післяродового періоду методом зовнішнього огляду та ректального дослідження. Вели спостереження за тваринами під час родів і в післяродовому періоді. В день отелення вивчали перебіг родів (нормальні чи патологічні). На 5-7-й день після отелення діагностували післяродову субінволюцію матки, парез, ендометрити та вестибуло-вагініти.

Визначали тривалість виділення лохий і завершення інволюційних процесів у статевих органах корів. В подальшому реєстрували дату прояву першої стадії збудження статевого циклу після отелення, кількість корів, яких осіменяли в першій, другій і третій місяці після отелення.

Об'єктом досліджень слугували клінічно хворі корови голштинської породи чорно-рябої масті, в яких під час та після отелення реєстрували акушерську патологію.

Результати досліджень. На підставі отриманих результатів акушерської диспансеризації ми зробили аналіз поширення акушерських захворювань у корів даного господарства. Всього за період дослідження акушерській диспансеризації було піддано 450 корів, які розтелися з грудня по березень місяці. Отримані результати патологічного перебігу родів і післяродового періоду наведені у таблиці.

Аналізуючи отримані дані (таблиця) бачимо, що патологічний перебіг родів реєструвався у 103 корів, що складає 22,8% від загальної кількості розтелених.

Таблиця

Ускладнення родів та післяродового періоду у корів (2013-2014 р.р.).

Ускладнення родів та післяродового періоду	Період дослідження								Всього	
	грудень		січень		лютий		березень			
	п	%	п	%	п	%	п	%	п	%
Всього отелень	108	24	110	24,4	109	24,2	123	27,3	450	100
Патологічні роди										
Затримка посліду	9	8,3	11	10	15	13,7	17	13,8	52	11,5
Важкі роди в наслідок перерозвиненості і неправильного членорозміщення	7	6,5	6	5,4	4	3,6	7	5,7	24	5,3
Порушення динаміки родів (слабкі та бурхливі перейми, сухі роди)	5	4,6	6	5,4	8	7,3	8	6,5	27	6
Всього патологічних родів	21	19,4	23	20,9	27	24,7	32	26,0	103	22,8
Патологія післяродового періоду										
Субінволюція матки	5	4,6	6	5,4	7	6,4	6	4,9	24	5,3
Післяродові вестибуло-вагініти	6	5,5	7	6,3	4	3,6	7	5,7	24	5,3
Післяродові ендометрити	10	9,2	9	6,2	14	12,8	13	10,5	46	10,2
Післяродовий парез	3	2,7	4	3,6	5	4,6	5	4,0	17	3,7
Всього післяродових ускладнень	24	22,2	26	23,6	30	27,5	31	25,2	111	24,6

Найбільший відсоток корів з патологією родів реєструється в березні і лютому 24,7 – 26,0% відповідно, найменша кількість в грудні та січні місяцях – 19,4-20,9% відповідно.

Затримка посліду, як ускладнення третьої стадії родів реєструвалася у 52 (11,5%) корів. При цьому найбільшу кількість корів з затримкою посліду діагностували в лютому і березні місяцях – 13,7-13,8% відповідно.

Патологія родів з причини перерозвиненості та неправильного членорозміщення плода реєструвалася у 24-27 (5,3-6 %) корів, що і спричинило порушення динаміки родів, сухі роди та затримку плодових оболонок у цих тварин.

Післяродову субінволюцію матки на 5-7 дні після отелення діагностували у 24 (5,3 %) корів, а післяродові ендометрити та вестибуло-вагініти – у 46 (10,2 %) і 24 (5,3 %) випадків відповідно; післяродовий парез реєструвався у 17 (3,7 %) тварин. Випадки післяродової субінволюції матки, післяродового парезу та місцевих септичних процесів у корів реєструвалися в усі місяці ведення родів і післяродового періоду тварин.

Всього протягом дослідного періоду в господарстві розтелися 450 корів. Роди перебігали нормально у 347 корів, що складає 77,1% тварин від кількості розтелених за даний період.

Висновки

1. Родові та післяродові ускладнення в умовах молочно – товарної ферми приватного акціонерного підприємства «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області мають значне поширення і складають 22,9 % серед корів.

2. Ускладнення родів з причин перерозвиненості та неправильного членорозміщення плода, передчасного відходження плодових вод реєструвалася у 24-27 (5,3-6%) корів, що і спричинило порушення динаміки родів та затримку плодових оболонок у корів.

3. Серед патології післяродового періоду у корів мають місце післяродова субінволюція матки, яка виникає на тлі патологічних родів і складає 10,3% та післяродові місцеві септичні процеси: ендометрити та вестибуло-вагініти у 46 (10,2 %) і 24 (5,3 %) тварин відповідно.

Література

1. Веремієв І.О., Краєвський А.Й. Частота травмування родових шляхів залежно від вгодованості та клінічного стану корів під час сухостою [І.О. Веремієв] // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України /Редкол.: Д.О.Мельничук (відп. ред.) та ін. – К., 2009. – Вип. 136. – С. 109-113.
2. Сысоев А. А. Физиология размножения сельскохозяйственных животных. — М.: Колос, 1978.— 360 с.
3. Нежданов А.Г., Иноземцев В.П. Профилактика бесплодия и воспроизводство крупного рогатого скота// Ветеринария. – 1999. - № 5. - С. 3-7.
4. Хантер Р. Х. Ф. Физиология и технология воспроизводства домашних животных: Пер. с англ.— М.: Колос, 1984.— 320 с.
5. Шипилов В.С. Физиологические основы профилактики бесплодия коров. - М.: Колос, 1977. - 336 с.
6. Хомин С.П. Етіопатогенез і значення акушерської патології в етіології неплідності корів [С.П.Хомин] // Наук. Вісник Львівської державної академії ветеринарної медицини ім. С.З. Гжицького. – Т. 4 (№ 5). – Львів. – 2002. - С. 222-225.
7. Хомин С.П., Івашків Р.М. Післяродові ускладнення у високопродуктивних корів [С.П.Хомин] //Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / Редкол.: Д.О.Мельничук (відп. ред.) та ін. – К., 2009. – Вип. 136. - С. 166-171.

**РОДОВЫЕ И ПОСЛЕРОДОВЫЕ ОСЛОЖНЕНИЯ У КОРОВ ГОЛШТИНСКОЙ ПОРОДЫ В УСЛОВИЯХ
ПрАТ «АГРО-СОЮЗ» СИНЕЛЬНИКОВСЬКОГО РАЙОНА ДНЕПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТИ**

Корейба Л.В., канд. вет. наук, доцент

Днепропетровский государственный аграрно-экономический университет

Анотация. Установлено, что родовые и послеродовые осложнения у коров в условиях молочно-товарной фермы Пр-АТ «Агро-Союз» Синельниковского района Днепропетровской области имеют значительное распространение и равняются 22,9% от всего маточного поголів'я.

Ключевые слова: коровы, роды, послеродовой период, слабые схватки и потуги, сухие роды, задержание последа, субинволюция матки, эндометрит, вестибуло-вагинит, парез.

**PARTUM AND POSTPARTUM COMPLICATIONS FOR COWS GOLSHTINSKA BREED UNDER ExAT
"AGRO - UNION" SINELNIKOVSKIY DISTRICT OF DNIPROPETROVSKIY REGION**

Koreyba LV, c. vet. Sc

Dnipropetrovsk state agrarian economics university, Dnipropetrovsk

Summary. Set that partum and postpartum complications for cows under ExAT "Agro-Union" Sinelnikovskiy district of Dnipropetrovskiy region area have considerable distribution and fold 22,9 among the population of uterine of cows.

Key words: cows, partum, postpartum, hypodynamia uteri, partus siccus, retention placentae, subinvolutio uteri, endometritis, vestibulovaginitis, coma puerperal.